

Onderweg naar financiële tevredenheid

Artikel: Dare, S., Dijk, W. van, Dijk, E. van, Dillen, L. van, Gallucci, M., & Simonse, O. (2021). The Road to Financial Satisfaction: Testing the Paths of Knowledge, Attitudes, Sense of Control, and Positive Financial Behaviors. *Journal of Financial Therapy*, 11(2).
<https://doi.org/10.4148/1944-9771.1240>

1. DOEL VAN HET ONDERZOEK

Het doel was om te bepalen welke individuele factoren financieel gedrag en financiële tevredenheid voorspellen.

2. OPMERKELIJK

Meer financiële kennis hangt samen met minder financiële tevredenheid.

3. NUT

Individuele factoren kunnen gebruikt worden om interventies te ontwikkelen die bijdragen aan het vergroten van financiële tevredenheid.

4. BELANGRIJKSTE BEVINDING

Financieel zelfvertrouwen is de belangrijkste voorspeller van financiële tevredenheid.

Het artikel in het kort

Financiële tevredenheid (hoe gelukkig mensen zijn met hun financiële omstandigheden) heeft belangrijke gevolgen voor individuen en voor de samenleving. Er is veel onderzoek gedaan naar de factoren die financiële tevredenheid beïnvloeden. Financieel gedrag speelt daarbij een grote rol. Dit onderzoek kijkt naar individuele factoren die financiële tevredenheid bepalen, zowel direct als via financieel gedrag. De onderzoekers concluderen dat financieel zelfvertrouwen (het vertrouwen dat men heeft om goed met geldzaken om te gaan), toekomstgerichtheid (de houding ten aanzien van plannen maken voor de toekomst) en vermeende bekwaamheid (de inschatting die men maakt van beheersing van gedrag) de belangrijkste individuele factoren zijn die financiële tevredenheid bepalen. Deze factoren zijn zowel direct als indirect (via financieel gedrag) gerelateerd aan financiële tevredenheid.

Achtergrond

Financiële tevredenheid geeft aan hoe gelukkig mensen zijn over hun financiële situatie, en hoeveel controle zij ervaren ten aanzien van hun geldzaken.

Verantwoord financieel gedrag, zoals spaargedrag, is belangrijk voor de samenleving als geheel, omdat het samenhangt met economische groei en financiële stabiliteit. Voor individuen is verantwoord financieel gedrag belangrijk omdat het samenhangt met

gezondheid, productiviteit en financiële tevredenheid. Er wordt veel geïnvesteerd in interventies die zulk gedrag bevorderen.

Er is nog weinig onderzoek gedaan naar individuele factoren die financieel gedrag en financiële tevredenheid beïnvloeden. Dit onderzoek keek naar (objectieve en subjectieve) financiële kennis, houding ten aanzien van geldzaken en (vermeende) controle. Dit zijn factoren die mogelijk via interventies, zoals therapie, te beïnvloeden zijn.

Het onderzoek

De onderzoekers gebruikten de resultaten van een enquête onder 5.974 leden van de Engelse beroepsbevolking. In de enquête zat een vraag naar financiële tevredenheid (“Hoe tevreden ben je met je financiële omstandigheden?”). Daarnaast zaten er vragen in over verschillende soorten financieel gedrag (bijvoorbeeld niet lenen voor de korte termijn, actief sparen, werken aan financiële doelen, uitgaven aanpassen en budget in de gaten houden). Tenslotte bevatte de enquête ook vragen over individuele factoren: (a) objectieve en subjectieve financiële kennis, (b) toekomstgerichtheid en houding ten aanzien van geldzaken en (c) zelfcontrole en vermeende bekwaamheid. De onderzoekers voerden een padanalyse uit om te kijken welke van deze individuele factoren direct of indirect (via financieel gedrag) samenhangen met financiële tevredenheid.

De resultaten

Financieel zelfvertrouwen was de sterkste voorspeller voor financiële tevredenheid, gevolgd door toekomstgerichtheid en vermeende bekwaamheid. Zelfcontrole - in de vorm van het beheersen van impulsaankopen - en financiële kennis hadden een negatieve relatie met financiële tevredenheid. De onderzoekers vonden geen relatie tussen houding ten aanzien van geld en financiële tevredenheid.

Alle relevante individuele factoren hingen direct en indirect samen met financiële tevredenheid. We noemen de belangrijkste indirecte paden. Financieel zelfvertrouwen heeft een positieve relatie met financiële tevredenheid via actief sparen en werken aan toekomstdoelen. Hetzelfde geldt voor toekomstgerichtheid en vermeende bekwaamheid. Deze laatste individuele factor heeft daarnaast een indirecte relatie met financiële tevredenheid via lenen voor de korte termijn.

Conclusie

Over de relatie tussen financieel gedrag en financiële tevredenheid is al veel bekend. Dit onderzoek laat zien welke onderliggende individuele factoren verantwoord financieel gedrag mogelijk maken en daarmee financiële tevredenheid kunnen vergroten. Het onderzoek laat zien dat financieel zelfvertrouwen (het vertrouwen dat men heeft om goed met geldzaken om te gaan) de belangrijkste factor is. Daarnaast zijn ook toekomstgerichtheid (de houding ten aanzien van plannen maken voor de toekomst) en vermeende bekwaamheid (de inschatting die men maakt van beheersing van gedrag) relevante factoren. Deze inzichten kunnen ingezet worden om betere interventies te ontwikkelen voor het vergroten van financiële tevredenheid.